

Energie prudce zlevňují. Domácnosti to v zálohách nepocítí, vzrostou jim násobně

- CZ24 News | 29. prosince 2022

EU: Po mrazivých dnech, kdy ceny energií opět nebezpečně rychle stoupaly, nastala nyní na trzích příznivější situace. Plyn i elektřina o Vánocích citelně zlevnily, cena plynu se dostala dokonce hluboko pod 100 eur a je tak nejnižší od vypuknutí ruské invaze v únoru. Co to pro budoucí vývoj znamená a jak se to dotkne domácností, které budou mít od nového roku energie zastropované, ovšem na velmi vysokých hodnotách, kdy tedy téměř většina z nich musí počítat s násobným zvýšením měsíčních záloh a významným dopadem na rodinný rozpočet?

Cena plynu na pro Evropu určující nizozemské burze se dostala na necelých 78 eur za megawatthodinu, což je nejnižší hodnota od únorového vypuknutí ruské invaze. Také budoucí kontrakty se nyní prodávají za ceny pod 100 eur, ten s dodáním na příští rok je za 87 eur a na rok 2024 je nyní cena 85 eur za megawatthodinu.

A vzhledem k propojení cen plynu a elektřiny kvůli plynovým elektrárnám jako závěrnému zdroji, padá poměrně výrazně i cena elektřiny na burze. Na denním spotovém trhu se v těchto dnech [prodává](#) i za cenu kolem 70 eur za megawatthodinu, na budoucích kontraktech je ale vidět, že trh rychlý pokles cen nečeká. Kontrakt na příští rok se prodává za 240 eur, na rok 2024 za 230 eur. Na burze v německém Lipsku se pak kontrakt na rok 2025 prodává za zhruba 160 eur za megawatthodinu. I zde je tedy vidět docela velký pokles. Ještě na začátku prosince se elektřina na příští rok [prodávala](#) za téměř 400 eur.

Pokles cen způsobil hlavně konec mrazů a příchod na prosinec nebývale teplého počasí. To přineslo na trhy větší optimismus a ceny padaly. Především kvůli uklidnění obavy z čerpání z plynových zásobníků, kdy během chladných dnů převládaly obavy, že už tuto zimu může nastat problém. Podle dostupných dat byly 25. prosince české zásobníky naplněny z téměř 85 procent, což je na konec tohoto měsíce neobvykle vysoká hodnota. K uklidnění situace na trhu s plynem pak přispívá i vysoký import zkapalněného plynu do evropských přístavů.

„Vysoká naplněnost zásobníků je příznivou zprávou nejen pro nejbližší týdny a měsíce, ale také pro příští topnou sezónu. Čím naplněnější budou na konci probíhající topné sezóny, tedy na počátku jara 2023, tím snazší bude je plně naplnit během jara a léta příštího roku a připravit se tak na další topnou sezónu,“ říká k tomu hlavní ekonom Trinity Bank Lukáš Kovanda.

Právě příští zima a topná sezóna může být podle předpovědí mnohem kritičtější vzhledem k možné větší obtížnosti plynové zásobníky naplnit. Nelze předpovídat dopředu, jaké počasí Evropu do konce této zimy ještě čeká, stejně jako nelze předpovědět případnou souhru dalších okolností. Přehnaný optimismus co se týče dostatku plynu a příznivějších cen tedy také není zcela na místě.

I přes příznivější dění na trzích ceny elektřiny i plynu jsou a také zřejmě zůstanou pro odběratele násobně vyšší, než byli v uplynulých letech zvyklí. Mnoha lidem tento rok skončí fixace energií a už jim přišly nebo brzy obdrží od dodavatelů nové rozpisy záloh na elektřinu a plyn. A pro mnohé to také znamená větší či menší šok z výše měsíční platby. Vláda ceny energií zastropovala, bez tohoto kroku by obchodníci dodávali za částky na ještě mnohem vyšší úrovni. Přesto platí, že tuzemské stropy nejsou k odběratelům příliš velkorysé a jsou nastaveny poměrně přísně, ačkoliv nejsou omezeny spotřebou, jak se s tím můžeme setkat v některých státech.

Vládní stropy jsou u elektřiny nastaveny na 240 eur za MWh se započtením DPH, tedy 6050 korun za MWh. U plynu je to pak 120 eur včetně DPH, tedy 3025 korun za MWh. Ti, kdo mají smlouvu na dobu neurčitou a platili nižší cenu, než je ta stropovaná, zvýší se jim nyní na její úroveň.

V závěru roku skončí dlouhodobé fixace cen energií například několika stovkám tisíc klientů společnosti ČEZ, kteří fixovali v době, kdy byly ceny elektřiny ve zcela jiných relacích, tedy na desítkách, nikoli stovkách eur za MWh. Některým z nich tak mohou od nového roku stoupnout ceny až několikanásobně. A cenové vládní stropy jim příliš nepomohou, zdražení bude velké. Otázkou také bude, jak se vláda zachová dál, a zda se rozhodne i přes další velké výdaje kvůli kompenzacím dodavatelům, které chce nyní pokrýt hlavně ze zavedené windfall tax a povinných odvodů pro výrobce elektřiny, zastropovat ceny i na rok 2024.

[ZDROJ](#)